

Kommúnistar og Alþýðuflokkurinn

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

---

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Ræður og greinar 1929-1964.
Askja 4-1, Örk 3

Gagnrýni á stjórnvöldin og skylda þeirra til að svara til sakar er vissulega einn meginþátturinn í þjóðskipulagi lýðræðisins. En ef gagnrýnin á að koma að notum, verður hún að vera byggð á staðreyndum og vera flutt fram af heilbrigðri skynsemi og sannleiksást. Sá stjórnarandstöðuflokkur, sem bessa gætir, getur vissulega gert mikið gagn og verið þjóð sinni þarfur.

Kommúnistar eru lýðræðinu andsnúnir og trúa ekki á aðferðir þess, nema til þess eins að grafa undan því sjálfu. Frá þeim er því ekki að búast við uppbyggilegri gagnrýni eða þjóðhollri, þar sem þeim er annara um að þjóna öðrum hagsmunum en íslenzkum.

Sást það glögglega síðast við atkvæðagreiðslu við 2. umræður fjárlaga. Þá greiddu kommunínistar atkvæði með fjárveitingum til þeirra alþjóðastofnana einna, er Rússar eru páttakendur í, en á móti hinum. 2. greiddu m.a. atkvæði á móti lögskyldu tillagi til alþjóða heilbrigðismálastofnunarinnar, en markmið hennar er, að allar þjóðir nái fyllstu auðinni heilbrigði. Sovétt-Rússland gekk hins vegar úr þessum samtökum fyrir nokkru og önnur ríki austan járntjalds eru nú ósum að hverfa þaðan. Í þeirri friðu fylkingu vildu þessir herrar, að Ísland væri.

Um Alþýðuflokkinn er öðru máli að gegna. Hvað sem um hann verður að öðru leyti sagt, er ekki hægt að vefsingja, að hann er lýðræðisflokkur og engum slikum tengslum bundinn við erlenda hagsmuni sem kommunista.

Allir þekkjum við ábyrgðartilfinningu hans, mat hans á málefnum umfram menn og ein-

staka orðheldni.

Alþýðuflokkurinn lofaði að vera á móti gengislækkun eftir kosningar. Að visu varð það loforð strax nokkuð hjákátlegt, þar sem flokkurinn beitti sér fyrir gengislækkun í miðri kosningahríðinni. Niðurstaðan varð og sú, að Alþýðuflokkurinn einn tapaði í kosningunum. Það var eðlilegt, því að kosninga-baráttu flokksins braut alveg í bága við það, sem hann áður hafði sagt og gert, því að ef engra róttakra ráðstafana var nú þörf, hvernig gátu forustumenn Alþýðuflokksins þá skýrt afstöðu sína í þessum efnum áður fyrri.

Hvernig vill Emil Jónsson skýra ummeli sín frá 29. apríl 1947, þegar hann sagði:

"þegar því þessari baráttu ríkisstjórnarinnar við dýrtíðina og baráttu fyrir því að þurfa ekki að ráðast á launakjörin til lækkunar, er svarað af kommúnistum með kröfum um gagnráðstafanir til hækkunar á grunnkaupi, þá er það ekki verkalyðsmála-baráttu, ekki einu sinni pólitisk baráttu, eins og hún hefur tiðkast hér hjá okkur, heldur beinlinis glæpur. Ég kalla það glæpsamlegt, að ætla sér að knýja fram nú hækkanir, þar sem vitað er, að allar þær ráðstafanir, sem ég hef nefnt, og stórkostleg útgjöld úr ríkissjóði, gera varla að nægja til þess að halda starfseminni uppi!"]

Emil Jónsson og Alþýðuflokkurinn veit að pennan glæp tókst að drýgja. Almenn grunnkaups-hækkun átti sér stað sumarið 1947.

Afleiðing hennar ofan á það, sem fyrir var, varð svo sú, eftir því sem Alþýðublaðið 28/9 1947 hefur eftir Stefáni Jóhanni Stefánssyni, á Alþýðuflokksfund i Iðnó: ...."Hinn hái framleiðslukostnaður hefði valdið því, að sjávarafurðir okkar væru nú svo til óseljanlegar á heimsmarkaðinum við því

verði, sem framleiðendur þýrftu að fá, og lægi
því í augum uppi, að meginverkefni okkar yrði að
lækka framleiðslukostnaðinn, svo að við yrðum sam-
keppnisfærir við aðrar þjóðir í framtíðinni."

Emil Jónsson tók undir þetta og taldi "þjóðinni
nauðsynlegt, að glöggva sig á því, að hún yrði
að neita sér um ýmislegt og temja sér að lifa
ekki um efni fram".

Meðal annars fyrir atbeina þessara
tveggja ágætismanna var nokkuð spor stigið í lækk-
unarátt með dýrtíðarlögnum um áramótin 1947 og 48.
En hvort tveggja var, að þau lög voru hvergi nærrí
fullnægjandi og gerðu í bezta tilfelli ekki betur
en að eyða óhollum áhrifum grunnkaupshækunarinnar
frá sumrinu 1947, og að grunnkaupshækkanirnar
héldu áfram. Er þar skemmt að minnast þeirra
hækkan, sem urðu sumarið 1949. Með því var enn
aukinn sá vandi, sem hinir glöggskyggnu forustu-
menn Alþýðufloksins vöruðu við 1947. Svo að notuð
sé hin sönnu orð Emils Jónssonar var haldið áfram
að drýgja glæp á eftir glæp gegn efnahag og atvinnu-
öryggi íslenzku þjóðarinnar.

Enginn skyldi ætla, að Alþýðuflokksmenn
sæi ekki sjálfir, að slikar aðfarir hlytu að hafa
afleiðingar. Skáldið segir:

"Pess bera menn sár, um æfilöng ár,
sem aðeins var stundarhlátur."

Áhrif glæpanna eru ekki minni en stundar-
gamansins, enda segir Alþýðublaðið hinn 18. sept.
1948 réttilega:

"Hættan á gengislækkun er nefnileg, ~~þ~~,
þrátt fyrir góðan vilja ríkisstjórnarinnar til að
varðveita gengi krónunnar, stöðugt fyrir hendi,
meðan hér er starfandi, því miður með þó nokkrum
árangri, flokkur, sem rær að því öllum árum að

magna verðbólguna og dýrtíðina með endalausum skrúfugangi kaupgjaldsins og verðlagsins upp á við. En þessi flokkur er, eins og allir vita, kommúnistaflokkurinn. Frá honum, framar öllum öðrum, stafar gengislækkunarhættan."

Þær tilvitnanir, sem ég hef nú nefnt og ótal margt fleira, sýnir, að Alþýðuflokksmönnum var ljóst, að ef haldið var áfram á kauphækkunarbrautinni var gengislækkun óhjákvæmileg. Hitt er rétt og skylt að játa, að Alþýðuflokkurinn var í raun og veru á móti gengislækkun og vildi hindra hana með þeim einu ráðum, sem tiltæk voru, sem sé að stöðva verðbólguna. En forustumenn Alþýðuflokksins verða að játa þá staðreynd með okkur hinum, sem með þeim vorum í stjórn, að okkur tókst ekki að stöðva eða lækna verðbólguna. Slikt verður okkur auðvitað ^{aflötunar} ~~á meillu~~ ^{sumt} til áfellis. Ýmislegt er þar þó til ~~á meillu~~ og annað tókst betur.

Pví fór t.d. ekki fjarri, þegar þessi fyrsta stjórn Alþýðuflokksins á Íslandi var mynduð, að ýmsir tryðu því, að ómögulegt væri að stjórnna Íslandi stundinni lengur, án þess að hafa kommúnista í stjórn. Þessi trú er nú alveg úr sögunni.

Hitt er annað mál, að kommúnistar höfðu afl til hins sama eftir að þeir fóru úr stjórn, sem þeir höfðu ekki síður gert á meðan þeir voru í stjórn, að halda áfram að auka verðbólguna. Og þeir gerðu það víss vitandi um afleiðingar gerða sinna, því að kommúnistar vildu og vilja lækka gengið, að vísu með þeim hætti að reyna að kenna öðrum um. Tilgangur þeirra er fyrst og fremst sá, að lama núverandi þjóðskipulag í því skyni að koma skemmdaráformum sínum því betur fram. Það er aðeins í samræmi við baráttuaðferðir kommúnista yfirleitt, þegar þeir svo býsnast yfir vöruverðs-

hækkunum, sem af gengisfellingunni leiða.

Auðvitað leiða af henni vörverðshækkanir, Launþegar eiga að vísu að fá þær bættar. Engu að síður hljóta þær að vera öllum góðum mönnum harmsefni, en þær eru ~~þyimisðar~~ óhjákvæmileg afleiðing of mikilla áhrifa kommúnista í íslenzku þjóðlifi á undanförnum árum. Enn eru þær þó aðeins svipur hjá sjón miðað við það, sem vera myndi, ef kommúnistar réðu einir.

Kommúnistar hafa oft fjargviðrast yfir því, að sendiráð Íslands í Moskva væri ekki nógu veglegt. Þeim þykir ekki nóg, að hafa þar aðeins einn íslending útsandan og tign hans ekki nógu umfangsmikla eða dýrðlega, að hann skuli kallaður sendifulltrúi í forföllum sendiherrans, sem lengst af dvelst annarsstaðar, þar sem íslendingar hafa meiri störfum að gegna. Kostnaðurinn við dvöl þessa eina manns og fjölskyldu hans í Rússlandi er svo mikill að nálgast mun eina milljón króna á ári, eftir þær verðlagsbreytingar, sem orðið hafa í Rússlandi á gengi rúblu og krónu, sem kunnugt eru. Sendifulltrúinn, Sigurður Hafstað, hefur sent utanríkisráðuneytinu nokkrar skýringar á þessum gifurlega kostnaði.

Það þykir að vísu mikið að borga 32 krónur fyrir kílóið af nautakjöti hér í Reykjavík, en eftir þá skráningu rúblunnar, sem tekur gildi 1. júlí næstkomandi, þarf í Moskva að borga ekki 32 krónur heldur 97 krónur og 92 aura fyrir nautakjötskílóið.

Óniðurgreitt smjörverð hér er að vísu hátt eða 32 krónur og 50 kílóið. Í Moskva verður það hinsvegar 139 krónur 86 aurar.

Kartöflurnar þykja dýrar hér á 1,10 kílóið, en í Moskva munu þær kosta 5,06 hr.

Fyrir kindakjötið purfa menn að borga
í Reykjavík ^{11,35} eða jafnvel ^{14.40} kílóið.
í Moskva ^{79,15}.

Mjólkurliterinn er dýr í Reykjavík eða
2 krónur og 15 aura, en í Moskva kostar hann
15 krónur 34 aura.

Pjóðviljinn ætlaði á dögunum alveg
að rif ~~mað~~ yfir því, að kaffikilóið væri komið
upp í 23 krónur. Menn skyldi því ætla, að
það væri ekki svo dýrt, þar sem kommúnistar
réðu einir. Í Moskva mun það bara kosta 323
krónur og 13 aura. Er það þó smáraði hjá te-
^{í Moskva} kílóinu, það verður ^{það} 661,78 á móti ^{það} 15,52 í
Reykjavík.

Ég skal ekki hafa pennan samanburð
lengri. Hann sýnir, að öllum öðrum ferst fremur
en kommúnistum að tala um verðhækkanir. Það er
væntanlega vegna þess, að kommúnistar hér á
landi hafa heyrt um þetta háa verðlag í Rúss-
landi, sem þeir eru alltaf að reyna að telja
mönnum trú á, að enginn vandi sé að selja ís-
lenzkar vörur eystra með því verði, sem við
sjálfir segjum til um. Reyslan er öll önnur.

Þrátt fyrir allar fullyrðingar
kommúnista, eru hinar óhnekkjanlegu staðreyndir
þær, að um viðskiptin við Rússland hefur ekki
staðið á íslendingum, heldur Rússum. Á s.l.
árum hafa íslenzk stjórnvöld ~~æ~~ ofan í ~~æ~~ óskað
eftir að reyndir yrðu viðskiptasamningar milli
íslendinga og Rússu. Rússnesk stjórnvöld hafa
yfirleitt ekki sinnt þeim óskum, en fólu þó
verzlunarfulltrúa sinum hér á landi, Pantchenko
að nafni, sem dvaldi hér árum saman, að ræða
við íslenzk stjórnvöld um viðskipti sumarið 1949.

Í skýrslu þess embættismenna, sem

mestan þátt tók í þeim umræðum, segir svo:

"Rússneski verzlunarfulltrúinn skýrði frá því, að Sovétríkin hefðu engan áhuga á að kaupa hraðfrystan fisk. Kvað hann vörðu þessa vera allt of dýra. Í öðru lagi hefðu Rússar ekki nægar kæligeymslur fyrir fiskinn og loks kynni almenningur þar i landi ekki að meta þessa vörðu, því að eftirspurn eftir henni væri engin. Taldi hann, að eftir að skömmtu hefði verið afnumin í Sovétríkjum, væri loka fyrir skotið, að pessi vara gæti gengið út þar. Af hálfu Sovétríkjanna var heldur ekki neinn áhugi á að kaupa porskalýsi".

pær vörur, sem Rússar þá virtust hafa hug á að kaupa voru þær, sem auðseljanlegastar eru, svo sem saltsíld og síldarlýsi. Pessar vörur vildu þeir þó einungis kaupa í vöruskiptum.

Um þetta segir enn fremur í tilvitnaðri skýrslu:

"Í viðræðum þessum kom í ljós, að það verð, sem Sovétríkin töldu sér fært að greiða fyrir þessar afurðir okkar, var mun lægra en það verð, sem við höfðum þegar samið um við önnur ríki fyrr á árinu. Þá var verð rússnesku varanna mun hærra en á samskonar vörum annarsstaðar frá og sumt úr hófi fram, eins og t.d. verð ýmsra kornvara. Var þess því enginn kostur, að verðjafna milli útflutnings og innflutnings."

Því fer fjarri, að íslendingum einum gangi treglega að gera viðskiptasamninga við Rússu.

Hin stórkostlega aukning Rússa sjálfrá á fiskveiðum sinum gerir það að verkum, að þeir eru sérstaklega ófúsir að kaupa fisk af öðrum þjóðum. Þannig hefur t.d. Sigurður Hafstað sendifulltrúi Íslands í Moskva upplýst, að í viðskiptasamningi Svíja og Rússu frá 1946 sé gert

ráð fyrir, "að Rússar kaupi árlega til 1951 fisk og síld fyrir 20 milljónir sánskar krónur. Siðustu árin hafa þeir ekkert keypt af þessum vörum", segir í skýrslu Sigurðar Hafstaðs frá 24. nóvember s.l.

Skýringa ^{þín} á þessu er, eins og ég áðan sagði, vafalaust að nokkru leyti sú, að Rússar hafa í 5 ára ámtlun sinni, sem sett var 1946, ákveðið stórkostlega eflingu fiskveiðanna. En hér blandast einnig inn í, að Rússar hafa mjög dregið úr skiptum sínum við aðrar þjóðir en þær, sem tengdar eru þeim sérstökum stjórnmálatengslum.

Fragastaða dæmið um það er yfirlýsingin frá 31. desember 1948, þegar berum orðum var framtekið, að rússneska stjórnin mundi minnka viðskiptin við Júgóslaviu niður í 1/8 frá því sem áður hafði verið, vegna þessað henni líkaði ekki stefna stjórnarinnar í Júgóslaviu. Hefur sú afstaða peirra ekki enn breytzt samkvæmt því, sem sagt var í frétt ríkisútvarpsins 27. apríl s.l.

Þar segir orðrétt á þessa leið:

"Titó kvaðst því miður verða telja, að horfur væru ekki góðar á því, að sambúðin við Ráðstjórnarrikin mundi batna. Júgóslavar mundu halda áfram að treysta viðskiptatengsl sín við Vestur-Evrópuríkin, annars myndu Austur-Evrópuríkin svelta þá í hel."

Þessi voru ummæli Titós, og ennþá hafa kommúnistar hér á landi ekki þorað að gera lítið úr orðum hans í almanns áheyrn, að minnsta kosti.

Vinur Brynjólfss Bjarnasonar og sessunaður frá Rússlandi forðum, Kuusinen, gæti og eflaust hvíslað að honum skýringum á því, af hverju verzlunarsamningar Rússa og Finna hafa í veturna gengið jafntreglega og raun ber vitni um.

Kommúnistar þykjast nú hafa himinn höndum tekið yfir því, að þunglega horfir með sölu ýmissa íslenzkra afurða. Það er rétt, ^{fæt} svo gerir, en allra sízt ber að saka íslenzku ríkisstjórnina fyrir það. Sést það bezt á því, að það er fyrst eftir að aðrar stjórnir hætta að kaupa íslenzkar afurðir með milliríkjasamningum svo sem t.d. hraðfrysta fiskinn, sem aðal markaðsörðugleikarnir byrja. Íslenzku ríkisstjórninni hefur sem sé árum saman tekizt að selja þessa vörum, meira að magni og fyrir hærra verð en frjáls markaður sagði til um. Bendir það til allt annars en að íslenzka ríkisstjórnin hafi legið á liði sínu.

Það er þegar ríkisafskiptin úti í löndum hverfa, sem hið sanna í þessu kemur í ljós. Þá verður ber sú staðreynd, að frjáls markaður fyrir vöruna er mun minni en íslenzku stjórninni tókst að útvega á meðan milliríkjasamningum um sölurnar varð við komið.

Íslendingar þekkja markaðsörðugleika frá fyrri tímum. Til lausnar á þeim vanda verða allir að leggja sig fram.

Vízt er, að bjargráðið í þeim efnunum var ekki það, að ríkið héldi áfram að taka ábyrgð á verði framleiðslunnar og þar með vera í raun og veru aðalkaupandi hennar. Markaðanna er ekki að leita uppi í Stjórnarráði eða hér í sölum Alþingis, heldur hjá neytendum vörunnar úti í löndum.

Í umræðunum um þetta hefur farið eins og oft áður, að þeir, sem minnast hafa til mála að leggja, ef orðaskvaldið eitt er undanskilið, eru kommúnistar. Þeir kvaka sí og æ um markaði í Rússlandi, sem Rússar sjálfir segja að ekki séu

til. Hitt getur engan undrað, þó að kommúnistar þegi um þau sannindi, sem allir þekkja, er eitt-hvað fylgjast með alþjóðamálum, að stefna Rússu er nú einmitt sú að byggja upp sem einangraðast og óháðast efnahagskerfi á þeim miklu landflænum, er þeir ráða yfir. Þess vegna eru það þeir, sem hafa slitið, eða torveldið verzlunartengslin við löndin utan við járntjaldið, en ekki hin frjálsu lönd, sem hafa slitið tengslin við þá.

Kommúnistar láta sig þessa staðreynd engu skipta, heldur snúa sannleikanum alveg við og ásaka aðra fyrir það, sem átrúnaðargoð þeirra hafa framið. Enginn skyldi halda, að petta væri gert af tómri tilviljun. Nei, slikar eru einmitt starfsaðferðir kommúnista.

Menn minnast, að kommúnistar héldu nú í vor upp á ársafmeli uppbots síns hér fyrir framan Alþingishúsið 30. mars í fyrra með samkomu í Iðnó. Á samkomu þessari töluðu nokkrir forsprakkar kommúnista, þar á meðal Áki Jakobsson. Flestar þóttu ræðurnar bragðdaufar. Þó skáru sig ^{úr} _{úr megin efni} nokkur ummæli Áka Jakobssonar, sem birt voru ^í blöðum, en þjóðviljinn mótmælti.

Vakti það ^{tölverða} athygli, að þjóðviljinn birti hinar tilkomuminni ræður en skaut undir stól fagnaðarboðskap hins fyrrverandi ráðherra.

En svo vildi til, að fyrirhyggjusamur borgari notaði sér það, að ræðuhöldunum var út-varpað gegnum hátalara, er var á fundarhúsini. Hann tók ræðurnar því niður á stálþráð. Í ræðu Áka Jakobssonar, þessa háttvirta þingmanns og fyrrverandi ráðherra, sem hefur með hátiðlegu heiti, dags. 10. janúar 1944, lagt "drengskap sinn við, að rekja með trúmannsku og samviskusemi þau málflutningsstörf", sem honum verða falin,

segir meðal annars á þessa leið:

"Ég verð að segja það, að þegar ég sé dómsniðurstöðurnar, þá myndi ég ráðleggja hverjum og einum, sem mæta ætti fyrir dómsstóli, eins og þessum, sem hérna er, að vera ekki of barnalegur, þegar hann mætir, af því að það virðist vera niðurstöður domarans, að þegar menn hafa skyrt rétt og satt frá, ja, þá er þeim refsáð alveg sérstaklega fyrir það."

Þessi ummæli eru eftirtektarverð um margt. Með þeim er játað, að þeir af sakborningunum, sem söðgu rétt og satt frá, hafi pannig lagt til gögn fyrir dómsáfelling sinni.

Með þessu er einnig gefið í skyn, að sumir, sem ekki voru svo barnalegir, "að segja satt og rétt frá", hafi þar með sloppið.

Af 4 sakborningum, sem sýknaðir voru í héraði, var Áki Jakobsson verjandi priggja. Maðurinn, sem að eigin sögn, segist ráða skjólstaðingum sínum til "að vera ekki svo barnalegir að segja satt og rétt frá".

Út af fyrir sig skiptir það ekki öllu málí, hvort þeir verða premur eða fjórum fleiri eða færri, sem dæmdir verða fyrir uppbötið 30. mars 1949.

Aðalforsprakkarnir, þeir, sem egndu unglingsana fram til óhæfuverkanna, voru hvort eð er festir svo "barnalegir" að hafa sig sjálfir mikið í frammi. Þeir héldu sig flestir í skúmaskotunum, svo sem þeirra er vandi, þegar svipað stendur á.

Hitt er miklu alvarlegra, að einn af þeim mönnum, sem unnið hefur drengskaparheit að því að þjóna réttvísinni í landinu með trúmannsku og samviskusemi, segir sjálfur í almanna áheyrn, að

hann telji "barnalegt" að skýra satt og rétt frá. Út yfir tekur þó, að þetta skuli vera fyrrverandi ráðherra og ennverandi alþingismaður.

Enginn skyldi heldur halda, að þjóðviljinn hefði skotið þessum ummælum undir stól, vegna þess að kommúnistar væru þeim ósammála. Það átti að reyna að þaga þau í hel, vegna þess að ekki þykir hagkvæmt, að menn út í frá fái að kynnast grundvallarreglum þeim, sem kommúnistar fara eftir í starfi sínu. Þeim boðskap, sem Lenin orðaði þannig í ritinu "Barnasjúkdómar vinstri stefnunnar í kommúnismanum": "Við verðum að vera reiðubúnir að nota brögð, svik, lögbrot, að skjóta undan og fela sannleikann". *En þegar segt var frá þessum ummælum hér á landi at þótt þjóðviljinn at erast.*

Kommúnistar segja að visu, að málaferlin út af afbrotunum frá 30. mars 1949 sé réttarofsókn af minni hálfu, og af því tilefni kaus hátiðarsamkoman á uppbotsafmælinu sérstaka nefnd til að undirbúa og skipaleggja réttarvernd.

Formaður þeirrar nefndar er þorvaldur nokkur Þórarinsson lögfræðingur. Varð hann almenningu að umræðuefni í vetur, er hann lýsti yfir því á stúdentafundi, að hann væri fús að flytja til Rússlands og setjast þar að. Þessi yfirlýsing gladdi almenningu svo, að á örskömmum tíma safnaðist veruleg fjárhæð til að kosta austurför mannsins og koma honum þannig af höndum íslendinga. Þegar til kom reyndist náungi þessi hinsvegar hugaðri í munni en hjarta og skorti kjark til að standa við orð sin. Situr hann því enn sem fastast í íbúð þeirri, sem hann á sinum tíma öðlaðist með því að láta bera út á götuna ekkju með nokkur munaðarlaus börn, svo sem frægt er orðið. Úr því að þessi maður er sá fremsti og flekklausasti, sem kommúnistar velja til réttarverndarinnar hér á landi, þarf ekki að

fara mörgum orðum um hina, hverskonar fuglar þeir muni vera, né hvers skjóls ekkjur eða munaðarleysingjar muni eiga að vænta undir verndarvæng þeirra.

Réttarhugmyndir kommúnista lýsa sér vel í yfirlýsingum réttargæslumannanna í hinum nýju fyrirmundarstjórnum þeirra austan járntjalds. Ungverski dómsmálaráðherrann sagði t.d. hinn 30. janúar 1948, að "eitt af sönnunargögnunum nú á dögum væri pólitisk afstaða hins ákærða", og hinn 29. janúar 1949: "Dómararnir verða að hegða sér samkvæmt kenningum Marx og Lenins."

Hinn 16. október 1948 sagði aðalsaksóknarinn í Rúmeniu: "Hinn löglærði dómari verður að losa sig við hið lögfræðilega hugarfar."

Áður fyrri eyddi háttvirtur þingmaður Siglfirðinga, Áki Jakobsson, nokkuð mörgum árum til þess að læra "hið lögfræðilega hugarfar" í lagadeild háskólans. Ég held, að ummæli hans í Iðnó hinn 30. mars s.l. sýni, að hann sé nú orðinn blessumarlega laus við það hugarfar, og þurfi þess vegna sannarlega ekki að kviða því, að honum verði vantreyst til trúnaðarstarfa hjá hans austranu húsbændum.

Kommúnistar prédika það, að málssóknin á mennina frá 30. mars 1949 sé persónuleg of sókn af minni hálfu. Auðvitað er ég ekki óskeikull frekar en aðrir og sannarlega kem ég svo mikið við sögu þessara atburða, að ég get ekki verið dómari um sekt manna þessara eða sýknun.

Það var að visu embættisskylda míni að höfða mál gegn mönnunum frá 30. mars 1949. Ella hefði ég sjálfur unnið til refsingar. En aðrir dauma í því máli. Ég kem þar hvergi nærri. Úrslitadómurinn er hjá hæstarétti.

Um þá menn, sem þar sitja, skal ég ekki

segja annað en það, að enginn vænir þá um að fylgja þeirri Marxistísku reglu, að "eitt af sönnunargögnunum sé pólitisk afstaða hins ákærða". Það kann að vera, að kommúnistum líki petta illa, þ.e.a.s. að það sé ekki fyrir fram öruggt, að sá sé sýknaður, sem er kommúnisti. Jafnvel kommúnistar hafa þó synt núverandi forseta hæstaréttar þann trúnað að hafa stungið upp á honum til starfa, er Alþingi velur menn til. Og bæði hann og aðrir dómarar hæstaréttar njóta þess trausts, að almennингur veit, að engin hætta er á, að saklaus maður verði daemdur til refsingar af Hæstarétti Íslands.